

„Przestrogi dla Polski” — test z lektury

Stanisław Staszic · liceum i technikum · 12 pytań zamkniętych

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Przeczytaj uważnie każde pytanie. Zakreśl literę przy **jednej** poprawnej odpowiedzi. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- 1 W jakim czasie powstały „Przestrogi dla Polski”?**
 - ☐ (A) Przed pierwszym rozbiorem
 - ☐ (B) W czasie powstania listopadowego
 - ☐ (C) Po trzecim rozbiore
 - ☐ (D) W czasie Sejmu Czteroletniego, w 1790 roku
- 2 Jak autor przedstawił się na karcie tytułowej?**
 - ☐ (A) Jako sekretarz króla
 - ☐ (B) Jako biskup krakowski
 - ☐ (C) Jako pisarz „Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego”
 - ☐ (D) Jako poseł na sejm
- 3 Co według przedmowy spotkało Polskę jako pierwszą?**
 - ☐ (A) Zniosła pańszczyznę
 - ☐ (B) Padła ofiarą spisku trzech despotów
 - ☐ (C) Wygrała wojnę z Turcją
 - ☐ (D) Wprowadziła tron dziedziczny
- 4 Czym jest szlachta według Staszica?**
 - ☐ (A) Stanem duchownym
 - ☐ (B) Stanem, który najwięcej pracuje
 - ☐ (C) Całym narodem polskim
 - ☐ (D) Tylko jednym stanem narodu, stanem rycerstwa
- 5 Kogo autor obwinia za upadek Polski?**
 - ☐ (A) Chłopów
 - ☐ (B) Magnatów, czyli panów
 - ☐ (C) Mieszczan
 - ☐ (D) Nauczycieli
- 6 Jak brzmi odpowiedź na pytanie „Kto koronę przedawał?”**
 - ☐ (A) Szlachta
 - ☐ (B) Mieszczanie
 - ☐ (C) Panowie
 - ☐ (D) Cudzoziemcy
- 7 Jak Staszic woła do szlachty po opisie chłopskiej nędzy?**
 - ☐ (A) „Oto prawdziwy szlachcic!”
 - ☐ (B) „Oto wróg Rzeczypospolitej!”
 - ☐ (C) „Oto człowiek, który was żywi!”
 - ☐ (D) „Oto przyszły król!”
- 8 Ilu ludzi według wyliczeń Staszica żywi milion czterysta tysięcy pracujących chłopów?**
 - ☐ (A) Milion
 - ☐ (B) Tylko siebie
 - ☐ (C) Ponad pięć i pół miliona
 - ☐ (D) Dwadzieścia milionów

- 9 Co Staszic proponuje w miejsce dziennej pańszczyzny?**
- ☐ (A) Pozostawienie wszystkiego bez zmian
 - ☐ (B) Pracę bez zapłaty dla państwa
 - ☐ (C) Służbę w wojsku
 - ☐ (D) Czynsz albo robotę wymierzoną
- 10 Jak autor opisuje związek wsi i miast?**
- ☐ (A) Wsie są matkami miast, a miasta dają wsiom bogactwo
 - ☐ (B) Wsie nie potrzebują miast
 - ☐ (C) Wsie i miasta sobie szkodzą
 - ☐ (D) Miasta powinny zniknąć
- 11 Jaki tron uważa Staszic za konieczny?**
- ☐ (A) Żaden, chce republiki bez króla
 - ☐ (B) Elekcyjny
 - ☐ (C) Podzielony między dwóch królów
 - ☐ (D) Dziedziczny
- 12 Do kogo autor zwraca się na samym końcu?**
- ☐ (A) Do nauczycieli
 - ☐ (B) Do papieża
 - ☐ (C) Do kupców
 - ☐ (D) Do cara

Wynik: _____ / 12 pkt

„Przestrogi dla Polski” — klucz z wyjaśnieniami

1.	D	W czasie Sejmu Czteroletniego, w 1790 roku
Utwór datowany jest „Dnia 4 stycznia 1790”, w czasie obrad Sejmu Wielkiego.
2.	C	Jako pisarz „Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego”
Utwór wydano „przez pisarza Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego”.
3.	B	Padła ofiarą spisku trzech despotów
Autor pisze o narodzie polskim: „Pierwszy legł ofiarą spisku trzech despotów”.
4.	D	Tylko jednym stanem narodu, stanem rycerstwa
Zwraca się do szlachty: „nie jesteś całym Narodem Polskim, tylko jednym stanem jego”.
5.	B	Magnatów, czyli panów
Pisze: „Z samych panów zguba Polaków”.
6.	C	Panowie
„Kto koronę przedawał? — Panowie. Kto koronę kupował? — Panowie”.
7.	C	„Oto człowiek, który was żywi!”
„Oto człowiek, który was żywi! Oto stan rolnika w Polsce!”.
8.	C	Ponad pięć i pół miliona
„Milion czterokrotnie sto tysięcy osób musi w krwawym pocie żywić pięć milionów sześćkrotnie sto tysięcy dusz!”.
9.	D	Czynsz albo robotę wymierzoną
Pańszczyzna „zamienioną być powinna albo w wydziałową robotę”, albo w czynsz, a czynsze uważa za najużyteczniejsze.
10.	A	Wsie są matkami miast, a miasta dają wsiom bogactwo
„Wsie są miast matkami” oraz „Wsie daty początek miastom; miasta dają obfitość wsiom”.
11.	D	Dziedziczny
„Tron sukcesjonalny w Polsce konieczny potrzebny”.
12.	A	Do nauczycieli
Kończy „do was, najużyteczniejsi w kraju” nauczyciele, prosząc, by uczyli młodzież, że prawem najwyższym jest „całość narodu całego”.

Ten sam test online, ze sprawdzaniem od razu: niekazmuliczyc.pl/lektury/przestrogi-dla-polski/test/. Plan wydarzeń i bohaterowie: niekazmuliczyc.pl/lektury/przestrogi-dla-polski/.